

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
Materiał opracowany przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ekoschematy, prośrodowiskowy element płatności bezpośrednich

www.cdr.gov.pl

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE

Najważniejsze założenia

- ❑ **OBOWIĄZKOWY dla państwa członkowskiego ale DOBROWOLNY dla rolników**
- ❑ **Budżet : min. 25% kwoty PB/rok Ekoschematy obszarowe razem na 5 lat 2 956,72 mln euro, średniorocznie 591,34 mln euro**
- ❑ Płatne, roczne praktyki, dostosowane do warunków i potrzeb krajowych, ale poddane ocenie KE pod kątem realizacji celów nowej WPR
- ❑ Realizują cele środowiskowe i klimatyczne WPR ochrona zasobów gleby, wód, klimatu, dobrostanu zwierząt, różnorodności biologicznej w produkcji rolnej , ale
- ❑ Promują praktyki, które przekładają się na dochody rolnicze poprzez zwiększenie żyzności gleby, odporności upraw na suszę, racjonalne nawożenie, poprawę jakości plonów . Realizacja celów: osiągnięcie realnego efektu środowiskowego
- ❑ Płatności są przyznawane (podobnie, jak obecnie w DRŚK, RE) za realizację wymogów, wykraczających ponad warunkowość, odpowiednie minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin i inne wymogi ustanowione na mocy prawa krajowego i unijnego.

Warunki kwalifikowalności Ekoschematu

- Beneficjent : Rolnik aktywny zawodowo.
- Beneficjent jest posiadaczem gospodarstwa rolnego położonego w granicach Rzeczypospolitej Polskiej i prowadzi działalność rolniczą.
- Minimalne wymagania: kwalifikujący się obszar gospodarstwa, w odniesieniu do którego wystąpiono z wnioskiem o płatności bezpośrednie, jest nie mniejszy niż 1,00 ha albo w przypadku rolników posiadających mniej niż 1,00 ha, ale otrzymujących płatności do zwierząt, minimalna kwota płatności bezpośrednich wynosi co najmniej 200,00 euro.

Ekoschematy

Do tej samej powierzchni, w tym samym roku:

- ✓ może być przyznanych kilka płatności w ramach ekoschematów – z wyjątkami wskazanymi w tabeli,
- ✓ mogą być przyznane płatności w ramach ekoschematów i innych płatności – z wyjątkami wskazanymi w tabeli,
- ✓ nie mogą być przyznane płatności w ramach ekoschematów i płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – z wyjątkami wskazanymi w tabeli.

Ekoschemat węglowy

Ekoschemat Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi warunków wejścia (uzyskanie minimalnej liczby punktów która stanowi równowartość punktów, które rolnik otrzymałby w sytuacji realizacji na co najmniej 25% powierzchni UR najwyżej punktowanej praktyki 5 pkt/ha)

Próg wejścia

Gospodarstwo o powierzchni 100 ha

minimalna liczba punktów do realizacji 125 pkt

$25\% * 100 \text{ ha} = 25 \text{ ha} \Rightarrow 25 \text{ ha} * 5 \text{ pkt/ha} = 125 \text{ pkt}$, itd.

Realizację tej min liczby punktów rolnik może osiągnąć poprzez dowolną liczbę praktyk

Oznacza to, że w zależności od tego, jakie praktyki wybierze i jak wysoko będą one punktowane to na takiej powierzchni będzie realizował ekoschemat

EKOSCHEMATY

- 1. Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi (objęty systemem punktowym):

w ramach tego ekoschematu do wyboru 8 praktyk

- 2. Obszary z roślinami miododajnymi
- 3. Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin
- 4. Biologiczna ochrona upraw
- 5. Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych (TUZ)
- 6. Poprawa dobrostanu zwierząt

- Ekoschematy są pozornie złożone ale w praktyce istnieje możliwość wyboru najlepszej opcji dla danego gospodarstwa

Ekoschemat węglowy - praktyki

Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt -5 pkt

Celem jest ochrona bioróżnorodności poprzez właściwe gospodarowanie na TUZ o niskiej wartości produkcyjnej.

✓ obsada zwierząt trawożernych*:

• posiadanych przez rolnika lub współmałżonka

• zarejestrowanych w bazie IRZ

• w wysokości co najmniej 0,3 DJP/ha TUZ i maksymalnie 2 DJP/ha TUZ –dot. wszystkich TUZ w gospodarstwie

• w okresie wegetacyjnym roślin **(01.04-30.09)**;

** do wyliczenia obsady będą uwzględniane współczynniki DJP dla zwierząt: konie, bydło, bawoły domowe, kozy, owce, gęsi, muły, osły, alpaki, lamy, jelenie szlachetne, daniele*

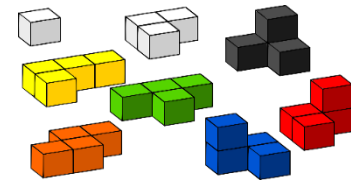
✓ zakaz zaorania TUZ w okresie realizacji ekoschematu;

✓ płatność do TUZ poza obszarami Natura 2000, chyba że na dzień składania wniosku TUZ był poza obszarem Natura 2000, a w trakcie realizacji TUZ został włączony do obszaru Natura 2000.

Ekoschemat węglowy - praktyki

- **Międzyplony ozime/Wsiewki śródplonowe -5 pkt**
- *Celem jest poprawa stanu gleb poprzez zwiększanie zawartości substancji organicznej i ochrona gleb przed erozją*
- **MIĘDZYPLONY:**
- ✓ poplonie głównym lub po ugorowaniu;
- ✓ nie są uprawą w plonie głównym w kolejnym roku;
- ✓ stanowią mieszankę utworzoną z co najmniej 2 gatunków roślin z grup (zboża, oleiste, pastewne, bobowate drobnonasienne, bobowate grubonasienne, miododajne, ALE z wyłączeniem mieszanki złożonej wyłącznie z gatunków zbóż);
- ✓ wysiane w terminie od 1lipca do 1 października i utrzymane do 15 lutego następnego roku - dopuszcza się mulczowanie, jednak nie wcześniej niż po 15 listopada;
- ✓ zakaz stosowania środków ochrony roślin, w tym zapraw nasion–od dnia wysiewu do 15 lutego.

Ekoschemat węglowy - praktyki

WSIEWKI ŚRÓDPLONOWE (5 pkt) :

- ✓ roślin bobowatych drobno nasiennych lub mieszanka z udziałem roślin bobowatych drobnonasiennych;
- ✓ wsiewane w uprawę w plonie głównym;
- ✓ obowiązek przesłania do ARiMR oświadczenia o dacie zbioru uprawy w plonie głównym w terminie 7 dni od dnia zbioru tej uprawy;
- ✓ utrzymane co najmniej do wysiewu kolejnej uprawy w plonie głównym lub przez co najmniej 8 tygodniu od dnia zbioru uprawy w lonie głównym w roku składania wniosku o przyznanie płatności;
- ✓ zakaz stosowania środków ochrony roślin – ww. okresie.

Ekoschemat węglowy - praktyki

Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia:

Celem jest właściwe zarządzanie nawożeniem dostosowanym do zasobności gleb i potrzeb roślin z wykorzystaniem analizy gleb i systemów wspomagania decyzji w zakresie nawożenia, przyczyni się też do zmniejszenia zużycia nawozów

- **a) wariant podstawowy (bez wapnowania) -1 pkt**
- **lub**
- **b) wariant rozszerzony o wapnowanie -3 pkt**

Ekoschemat węglowy - praktyki

- **Wariant podstawowy (bez wapnowania):**
- ✓ dotyczy wszystkich GO i TUZ z wyłączeniem powierzchni, do której rolnik ubiega się o płatności w ramach IP lub pierwszej/kolejnej w ramach wariantu Wieloletnie pasy kwietne w ramach DRŚK PS WPR
- ✓ Plan nawozowy:
 - określa dawki składników pokarmowych (N, P, K i Mg oraz potrzeby wapnowania)
 - opracowany przy użyciu narzędzia INTER-NAW lub innego narzędzia służącego opracowaniu planu nawozowego
 - sporządzony w oparciu o bilans azotu i chemiczną analizę gleby (P, K i Mg oraz pH) wykonaną w oparciu o próbki gleby w laboratorium wykonującym badania agrochemiczne gleb –analiza gleby jest ważna 4 lata
 - opracowany najpóźniej w terminie 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności lub do 30 września danego roku (w przypadku upraw ozimych);
- ✓ obowiązek prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych.

Ekoschemat węglowy - praktyki

- **Wariant z wapnowaniem:**
- ✓ te same wymogi, jak w wariantcie podstawowym oraz
- ✓ posiadanie imiennego dokumentu potwierdzającego zakup nawozu wapniowego, w którym wskazano jego ilość;
- ✓ zastosowanie wapnowania na powierzchni gruntów w gospodarstwie o pH niższym lub równym 5,5;
- ✓ wsparcie przyznawane do działki rolnej raz na 4 lata o ile w terminie 4 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o przyznanie płatności rolnik nie otrzymał z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej decyzji w sprawie przyznania dofinansowania na zakup nawozu wapniowego;
- ✓ obowiązek prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych zawierającego informację o zastosowaniu wapnowania.

Ekoschemat węglowy - praktyki

Wymieszanie obornika na GO w ciągu 12 godzin od aplikacji -2 pkt

- *Celem praktyki jest ograniczenie emisji amoniaku do atmosfery*
- ✓ Przyoranie jest równoważne z wymieszaniem obornika

5.Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo na GO i TUZ -3 pkt

- *Celem jest ograniczenie emisji amoniaku do atmosfery*
- Potwierdzeniem realizacji tych praktyk jest tzw. zdjęcie geotagowane wykonane przy wykorzystaniu aplikacji udostępnionej przez ARiMR w terminie:
- ✓ 14 dni od dnia realizacji praktyki (jeżeli była wykonana po dniu złożenia wniosku) – nie później niż do 7 listopada lub
- ✓ 14 dni od dnia złożenia wniosku (jeżeli była wykonana przed złożeniem wniosku lub przed dniem 15 marca)

W przypadku nabywania nawozów = konieczność posiadania dokumentu nabycia.

Ekoschemat węglowy - praktyki

Zróżnicowana struktura upraw -3 pkt

Celem jest zwiększenie materii organicznej, ograniczenie monokultur, różnicowanie upraw co wpływa na ich odporność

Uprawa co najmniej 3 różnych upraw na gruntach ornych w gospodarstwie, przy czym:

- ✓ udział głównej uprawy w strukturze zasiewów nie przekracza 65% i udział najmniejszej (trzeciej i kolejnej*) uprawy, nie może być mniejszy niż 10%;
- ✓ co najmniej 20% w strukturze zasiewów stanowią uprawy gatunków roślin mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej (m.in. bobowate) oraz
- ✓ udział łącznie zbóż w strukturze zasiewów nie przekracza 65%, oraz
- ✓ udział upraw mających ujemny wpływ na bilans materii organicznej (m.in.: okopowe) nie przekracza 30%.

Grunty ugorowane, grunty zgłoszone do płatności do obszarów z roślinami miododajnymi oraz ogródki bioróżnorodności nie mogą stanowić jednej z trzech największych upraw

Ekoschemat węglowy - praktyki

Uprozczone systemy uprawy -4 pkt

Celem jest wsparcie konserwującej uprawy roli, której głównym celem jest zachowanie naturalnych zasobów przyrody przy równoczesnym osiągnięciu zadowalających plonów

- ✓ zabiegi uprawowe wykonywane są z odstępniem od uprawy płużnej w zespole uprawek późniwnych i przedsiwnych;
- ✓ po zbiorze uprawy pozostawia się na polu całość resztek późniwnych w formie mulczu;
- ✓ obowiązek prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych.

Praktyka nie obejmuje uprawy zerowej oraz gruntów z trawami.

Ekoschemat węglowy - praktyki

Wymieszanie słomy z glebą-2pkt

Celem jest zwiększenie poziomu zawartości materii organicznej, jak i składników pokarmowych

- ✓ rozdrobnienie i przyoranie lub wymieszanie z glebą całej słomy po zbiorze plonu głównego;
- ✓ słoma: oznacza pozostałe po oddzieleniu ziarna lub nasion suche źdźbła, łodygi, liście, plewy, łuszczyzny i strączyzny dojrzałych roślin uprawnych zbożowych, oleistych i bobowatych;
- ✓ obowiązek prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych.

Ekoschemat

Ekoschemat Retencjonowanie wody na TUZ

✓ płatność do TUZ objętych płatnościami:

- Rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi (praktyka Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt)
- ekologicznymi PROW 2014-2022/PS WPR
- rolno-środowiskowo-klimatycznymi PROW 2014-2022/PS WPR –cenne siedliska i gatunki na obszarze Natura 2000 lub poza tym obszarem z wyjątkiem wariantu dotyczącego Muraw
- rolno-środowiskowo-klimatycznymi PS WPR w ramach interwencji -Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000;

✓ warunkiem uzyskania płatności w danym roku jest wystąpienie na TUZ zalania lub podtopienia, zdefiniowanego jako stan wysycenia profilu glebowego wodą na poziomie przynajmniej 80%, w okresie między 1 maja a 30 września, przez okres co najmniej 12 następujących po sobie dni.

Dziękuję za uwagę

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE

www.cdr.gov.pl

ul. Pszczelińska 99, 05-840 Brwinów • tel. 22 729 66 34 do 38, fax 22 729 72 91 • e-mail: sekretariat@cdr.gov.pl

ODDZIAŁ W KRAKOWIE

ul. Meiselsa 1, 31-063 Kraków
tel. 12 424 05 00
fax 12 424 05 05
e-mail: krakow@cdr.gov.pl

ODDZIAŁ W POZNANIU

ul. Winogrady 63, 61-659 Poznań
tel. 61 823 20 81
fax 61 820 19 71
e-mail: poznan@cdr.gov.pl

ODDZIAŁ W RADOMIU

ul. Chorzowska 16/18, 26-600 Radom
tel. 48 365 69 00
fax 48 365 49 70
e-mail: radom@cdr.gov.pl

ODDZIAŁ W WARSZAWIE

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
tel. 22 623 28 49
tel. 22 623 28 50
e-mail: warszawa@cdr.gov.pl

Doskonalimy kadrę doradztwa rolniczego

